

Briselē, 2022. gada 30. augustā
(OR. en)

11994/22

UD 167
EF 259
ENFOCUSTOM 121
ECOFIN 830
JAI 1114
COSI 210
COTER 214
RELEX 1129
DROIPEN 112
COPEN 297

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 29. augusts
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 424 final
Temats:	KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI par to, kā tiek īstenota Padomes 2008. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 116/2009 par kultūras priekšmetu izvešanu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 424 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 424 *final*

Briselē, 26.8.2022.
COM(2022) 424 final

**KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI**

**par to, kā tiek īstenota Padomes 2008. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 116/2009 par
kultūras priekšmetu izvešanu**

Saturs

1. Kopsavilkums	2
2. Ievads	3
3. Regulas konteksts	4
3.1. Eiropas konteksts	4
3.2. Starptautiskais konteksts	4
4. Regulas īstenošana	5
4.1. Mērķi un darbība	5
4.2. Kultūras priekšmeta definīcija	6
4.3. Vecuma robežvērtības	8
4.4. Finanšu robežvērtības	8
4.5. Standarta izvešanas atļauju rādītāji	8
4.6. Īpašās un vispārējās atklātās atļaujas	9
4.7. Atbrīvojums no izvešanas atļaujas prasības	11
4.8. Atļaujas pieteikuma noraidīšanas iemesli	11
4.9. Jautājumi par atļaujām	12
4.10. Atļauju atcelšana vai atsaukšana	12
4.11. Elektronisko sistēmu / datu bāzu izmantošana	12
4.12. Materiālie resursi un cilvēkresursi	14
5. Secinājumi un neatrisinātie jautājumi	14
6. Pielikumi	15
1. tabula. Dalībvalstu izsniegtās standarta atļaujas	15
2. tabula. Apgrozībā esošās īpašās atklātās atļaujas	17
3. tabula. Apgrozībā esošās vispārējās atklātās atļaujas	18
4. tabula. Atteiktie standarta atļauju pieteikumi	19
5. tabula. Pārkāpumu/neatbilstību skaits	20

1. KOPSAVILKUMS

Šajā ziņojumā ir pārskatīta ar Regulu (EK) Nr. 116/2009 par kultūras priekšmetu izvešanu un Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1081/2012 izveidotās kultūras priekšmetu izvešanas atļauju sistēmas piemērošana¹.

Ziņojuma pamatā lielākoties ir dati, ko sniegušas dalībvalstis², atbildot uz anketas jautājumiem par visiem izvešanas atļauju sistēmas piemērošanas aspektiem. Tas aptver laikposmu no 2018. līdz 2020. gadam. Pielikumā minētie rādītāji attiecas uz trīs izvešanas atļauju veidiem: standarta atļaujām, īpašajām atklātajām atļaujām (atkārtota pagaidu izvešana, ko veic privātpersonas) un vispārējām atklātajām atļaujām (atkārtota pagaidu izvešana, ko veic muzeji vai citas tamlīdzīgas iestādes).

Ziņojumā arī sniegta informācija par pašreizējām iniciatīvām un turpmākajiem izaicinājumiem, piemēram, uzlabot sadarbību starp regulas īstenošanā iesaistītajām dalībvalstu iestādēm, veicināt vienotu izpratni par regulas noteikumiem starp dalībvalstīm, noteikt kompetento iestāžu un muitas labāko praksi kultūras priekšmetu izcelsmes izpētē, kā arī apzināt tehniskās, finansiālās un juridiskās iespējas izmantot elektroniskos līdzekļus izvešanas atļauju izsniegšanai un kontrolei, piemēram, attīstot vai sasaistot ar centralizētu elektronisko sistēmu, kas varētu darboties saskaņoti ar valstu muižošanas sistēmām.

¹ Regulas (EK) Nr. 116/2009 10. pantā ir noteikts, ka Komisijai ir periodiski jāziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par regulas piemērošanu.

² Tā kā ziņojums aptver laika posmu, kas beidzas 2020. gada 31. decembrī, ES dalībvalstu statistikā ir iekļauta arī Apvienotās Karalistes statistika. No 2021. gada 1. janvāra Apvienotajā Karalistē vairs nav piemērojami ES tiesību akti, izņemot attiecībā uz Ziemeļīriju. Šī iemesla dēļ ziņojumos par turpmākajiem periodiem tiks iekļauta tikai 27 ES dalībvalstu un Apvienotās Karalistes statistika attiecībā uz Ziemeļīriju.

2. IEVADS

Padomes Regulā (EK) Nr. 116/2009 par kultūras priekšmetu izvešanu³ (turpmāk “regula”) ir noteikts, ka, lai izvestu konkrētus kultūras priekšmetus no Savienības (“ES”) muitas teritorijas, ir jāuzrāda izvešanas atļauja un jānodrošina vienota šo kultūras priekšmetu izvešanas kontrole uz Savienības ārējām robežām. I pielikums nosaka regulas materiālo piemērošanas jomu, uzskaitot kultūras priekšmetu kategorijas, uz kurām attiecas minētā regula, kā arī nosakot vecuma un/vai vērtības robežvērtības lielākajai daļai uzskaitīto kategoriju.

Regulas mērķis ir saskaņot preču brīvas aprites pamatprincipu ar nacionālo bagātību aizsardzības pamatprincipu vēsturiskā 1993. gadā izveidotā iekšējā tirgus regulējuma ietvaros, kas atceļ visas iekšējās robežas starp dalībvalstīm.

Izvešanas atļaujas izsniedz tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kuras teritorijā attiecīgais kultūras priekšmets “*pastāvīgi un likumīgi atradies*”⁴ pēdējo reizi⁴. Izvešanas atļauju piešķir vai atsaka, pamatojoties uz attiecīgās dalībvalsts normatīvajiem aktiem. Pēc tam muitas kontrole nodrošina, ka kultūras priekšmetus var izvest no Savienības muitas teritorijas tikai tad, ja tiem ir pievienota derīga izvešanas atļauja.

Lai nodrošinātu izvešanas atļauju vienotību, bija jāparedz noteikumi, kas reglamentē atļaujas veidlapas sastādīšanu, izsniegšanu un izmantošanu. Īstenošanas regula (ES) Nr. 1081/2012⁵ paredz trīs izvešanas atļauju veidus (standarta atļauja, īpašā atklātā atļauja un vispārējā atklātā atļauja) un izklāsta pieteikumu iesniegšanas noteikumus. Dažās dalībvalstīs, bet ne visās, pieteikuma iesniedzējam, lai iegūtu izvešanas atļauju, ir jāmaksā nodeva. Dažu dalībvalstu tiesību aktos ir noteikti papildu ierobežojumi, piemēram, prasība iegūt valsts atļauju, kā arī ES izvešanas atļauju, lai priekšmetus, kas atzīti par “nacionālām bagātībām”, likumīgi pārvietotu ārpus valsts teritorijas.

Atjauninātos to dalībvalstu kompetento iestāžu sarakstus, kuras ir pilnvarotas izsniegt izvešanas atļaujas, kā arī to muitas iestāžu sarakstu, kuras ir pilnvarotas veikt izvešanas formalitātes, publicē *Oficiālajā Vēstnesī*⁶.

Saskaņā ar regulas 10. pantu Komisijai ir periodiski jāziņo Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par regulas piemērošanu.

Šī ziņojuma pamatā ir tā informācija, tostarp statistikas dati par atļauju izmantošanu, ko sniegušas dalībvalstis, atbildot uz anketas jautājumiem par visiem izvešanas atļauju sistēmas piemērošanas aspektiem, un par apspriedēm Kultūras priekšmetu komitejā vai ar kultūras priekšmetiem saistīto muitas lietu ekspertu grupā.

Tā kā šie ziņojumi aptver laika posmu, kas beidzas 2020. gada 31. decembrī, ES dalībvalstu statistikas datus ir iekļauta arī Apvienotās Karalistes statistika. No 2021. gada 1. janvāra Apvienotajā Karalistē vairs nav piemērojami ES tiesību akti, izņemot attiecībā uz Ziemeļīriju. Šī iemesla dēļ ziņojumos par turpmākajiem periodiem tiks iekļauta tikai 27 ES dalībvalstu un Apvienotās Karalistes statistika attiecībā uz Ziemeļīriju.

³ Padomes Regula (EK) Nr. 116/2009 (2008. gada 18. decembris) par kultūras priekšmetu izvešanu (OV L 39, 10.2.2009., 1. lpp.).

⁴ 2. panta 2. punkts.

⁵ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1081/2012 (2012. gada 9. novembris) Padomes Regulai (EK) Nr. 116/2009 par kultūras priekšmetu izvešanu (OV L 324, 22.11.2012., 1. lpp.).

⁶ Jaunākā šo atsauču publikācija ir pieejama OV C 71, 24.2.2018., 5. lpp. un OV C 184, 12.5.2021., 13. lpp.

3. REGULAS KONTEKSTS

3.1. Eiropas konteksts

Sistēma, kas ar regulu ieviesta ES līmenī, papildina citus instrumentus un iniciatīvas, kas paredzētas kultūras īpašuma aizsargāšanai. Visbūtiskākā no tām ir Direktīva 2014/60/ES par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu⁷. Direktīva ļauj atgriezt ikvienu kultūras priekšmetu, ko dalībvalsts ir atzinusi par nacionālu mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātību. Tāpēc par direktīvu atbildīgajām centrālajām iestādēm dalībvalstīs ir jāsadarbojas un jāapmainās ar informāciju par nelikumīgi izvestajiem kultūras priekšmetiem, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI).

Vēl viens svarīgs papildinājums regulai ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/880 par kultūras priekšmetu ieviešanu un importu⁸. Ar šo jauno instrumentu paredz noteikumus to kultūras priekšmetu pagaidu vai pastāvīgam importam Savienībā, kas radīti vai atklāti trešās valstīs. Savas ārējās tirdzniecības dimensijas dēļ Regulas (ES) Nr. 2019/880 tipoloģija galvenokārt izrietēja no 1970. gada *UNESCO* Konvencijas par kultūras īpašuma nelikumīga importa, eksporta un īpašumtiesību nodošanas aizlieguma un novēršanas līdzekļiem⁹.

Importa regula nesen tika papildināta, pieņemot īstenošanas noteikumus¹⁰, kas nosaka detalizētus noteikumus attiecībā uz ieviešanas atļaujām un importētāja apliecinājumiem, kā arī par centralizētas elektroniskās sistēmas ("KPI sistēma") izstrādi, darbību, uzturēšanu un izmantošanu tādā veidā, lai uzglabātu informāciju, lai dalībvalstu iestādes varētu apmainīties ar to un uzņēmēji varētu kārtot formalitātes bezpapīru vidē. KPI sistēmai importa vajadzībām jāsāk darboties vēlākais 2025. gada 28. jūnijā.

Visbeidzot, divi saistīti *ad hoc* Savienības līdzekļi — Padomes Regula (EK) Nr. 1210/2003¹¹ un Padomes Regula (ES) Nr. 36/2012¹² — aizliedz kultūras priekšmetu tirdzniecību ar Irāku un Sīriju.

3.2. Starptautiskais konteksts

Starptautiskā līmenī svarīgākais instruments attiecībā uz kultūras priekšmetu izvešanu ir *UNESCO* 1970. gada Konvencija par kultūras īpašuma nelikumīga importa, eksporta un īpašumtiesību nodošanas aizlieguma un novēršanas līdzekļiem. Patlaban Konvencijai ir 141 puse, un to ir ratificējušas 26 ES dalībvalstis.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/60/ES (2014. gada 15. maijs) par no dalībvalsts teritorijas nelikumīgi izvestu kultūras priekšmetu atgriešanu un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (pārstrādāta redakcija) (OV L 159, 28.5.2014., 1. lpp.).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 2019/880 (2019. gada 17. aprīlis) par kultūras priekšmetu ieviešanu un importu (OV L 151, 7.6.2019., 1. lpp.).

⁹ Parīze, 1970. gada 14. novembris.

¹⁰ Komisijas Īstenošanas Regula (ES) 2021/1079 (2021. gada 24. jūnijs), ar kuru paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2019/880 par kultūras priekšmetu ieviešanu un importu (OV L 234, 2.7.2021., 67. lpp.).

¹¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1210/2003 (2003. gada 7. jūlijs) par konkrētiem īpašiem ierobežojumiem attiecībā uz ekonomikas un finanšu sakariem ar Irāku un par Regulas (EK) Nr. 2465/96 atcelšanu (OV L 169, 8.7.2003., 6. lpp.).

¹² Padomes Regula (ES) Nr. 36/2012 (2012. gada 18. janvāris) par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 442/2011 (OV L 16, 19.1.2012., 1. lpp.).

4. REGULAS ĪSTENOŠANA

4.1. Mērķi un darbība

Kopumā dalībvalstis uzskata, ka regula ir sasniegusi savus mērķus. Tomēr ir noteiktas arī jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi.

Regula diezgan labi darbojas, jo īpaši attiecībā uz cīņu pret kultūras priekšmetu nelikumīgu tirdzniecību. Kā ziņojusi kāda dalībvalsts, regulai ir bijusi nozīmīga ietekme par kultūras mantojumu atbildīgo iestāžu, kā arī likumīgo mākslas darbu tirgotāju un kolekcionāru izpratnes veicināšanā par to, cik svarīgi pirms kultūras priekšmeta iegādes vai laišanas tirgū ir iegūt pietiekamu informāciju par tā izcelsmi. Priekšmeti, kas izvesti bez ES atļaujas, lai gan tā bija nepieciešama, zaudē tirgus vērtību un tos ir grūtāk tirgot likumīgas mākslas tirdzniecības ceļā.

Tās pašas dalībvalsts sniegta informācija liecina, ka legālās mākslas tirgus joprojām nevēlas kompetentajām iestādēm sniegt pilnīgu informāciju par to kultūras preču izcelsmi, kas iepriekš šajā tirgū pārdotas izvešanas atļaujas pieteikuma iesniedzējam.

Dažas dalībvalstis norāda, ka to tiesību aktiem par kultūras mantojumu ir plašāka piemērošanas joma nekā regulai un tādējādi daži kultūras priekšmetu veidi paliek neaizsargāti. Šajā sakarā jānorāda, ka, lai gan regulas materiālā piemērošanas joma savā laikā tika uzskatīta par valsts noteikumu kopsaucēju un varēja attiekties uz mazāku dažu dalībvalstu aizsargāto priekšmetu klāstu, regula kultūras priekšmetiem nodrošina papildu aizsardzību, ko nevar nodrošināt valsts tiesību akti.

Konkrēti, tā kā Savienībā nav iekšējo robežu, priekšmetus no vienas dalībvalsts teritorijas varētu izvest, neraugoties uz valsts aizliegumiem, un likumīgi izvest no Savienības caur citas dalībvalsts teritoriju, kur pirmās dalībvalsts aizliegumi netiek piemēroti. Tātad atsevišķiem valsts tiesību aktiem par kultūras mantojumu ir plašāka materiālā piemērošanas joma, taču šie tiesību akti nevar aizsargāt dalībvalsts kultūras priekšmetus, ko izved no tās teritorijas, kā to var regula.

Saistībā ar šo jautājumu atsevišķas dalībvalstis paudušas viedokli, ka regula pietiekami nenodrošina kultūras mantojuma aizsardzības noteikumu vienveidību visā Savienībā. Valstu tiesību akti ir pamats izvešanas atļauju piešķiršanai vai nepiešķiršanai. Šajā ziņā konkrētā I pielikuma kategorijā ietilpstošu kultūras priekšmetu izvešanu varētu atļaut A dalībvalstī — tātad atļauju piešķirtu tur —, bet ne B dalībvalstī, kur atļauju atteiktu. Tas ir normāli, un to nevar mainīt, jo kultūras jautājumi ir dalībvalstu ekskluzīvā kompetencē. Līdz ar to Savienība nevarēja saskaņot šādus noteikumus un noteikt, kuri kultūras priekšmeti būtu jāatzīst par “*nacionālām mākslas, vēstures vai arheoloģijas bagātībām*”¹³.

Vairākas dalībvalstis ir norādījušas, ka potenciāls līdzeklis regulas efektivitātes uzlabošanai ir arī vērtības robežvērtības jautājums (par to sk. turpmāk 4.4. punktā).

Šajā apspriešanās kārtā dalībvalstis atkārtoti norādījušas, ka kompetentajām iestādēm, kas atbild par atļauju izsniegšanu, efektīvāk cīnīties pret nelikumīgu tirdzniecību palīdzētu plašāka informācija par citas valsts tiesību aktiem nacionālā kultūras mantojuma jomā. Tomēr jānorāda, ka diezgan daudzu dalībvalstu tiesību akti nav pieejami tiešsaistē un līdz šim tas ir liedzis Komisijas dienestiem izveidot tiešsaistes apkopojumu ar hipersaitēm uz šiem tiesību aktiem, ko varētu izmantot citu dalībvalstu iestādes un eksportētāji.

¹³ LESD 36. pants.

Saistībā ar turpmāko KPI sistēmas paplašināšanu, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 116/2009 digitalizēs arī izvešanas atļaujas, tāpat kā attiecībā uz trešo valstu tiesību aktiem un noteikumiem, varētu pievienot apkopojumu ar pamatinformāciju par dalībvalstu noteikumiem. Tikmēr Komisijas dienesti centīsies papildināt kultūras priekšmetu tīmekļa vietni interneta serverī *Europa* ar informāciju par dalībvalstu tiesību aktiem (ja tie nav publicēti tiešsaistē valsts līmenī, tad būs PDF datne ar tiesību akta tekstu).

Citi līdzekļi, ko dalībvalstis noteikušas regulas vispārējās darbības uzlabošanai, ietver norādījumus, kā saprast terminus “pastāvīgi un likumīgi atrodas”, kas palīdz noteikt dalībvalsti, kura ir kompetenta izsniegt izvešanas atļauju¹⁴. Tas liegtu negodīgiem uzņēmējiem uz laiku pārvietot kultūras priekšmetu uz citu dalībvalsti tikai tādēļ, lai pieteiktos atļaujas saņemšanai dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kura atzīst priekšmetu par nacionālo bagātību un aizsargā to šādā statusā. Līdz šim šādas lietas¹⁵ nav nonākušas Eiropas Savienības Tiesā, kura vienīgā ir kompetenta sniegt autentisku šo terminu interpretāciju, tāpēc joprojām pastāv atšķirības, kā tos saprot un piemēro iestādes un ieinteresētās personas.

Projekta grupa, kas izveidota 2017. gadā, lai analizētu dalībvalstu darba metodes, ko tās izmanto kultūras priekšmetu izcelsmes izpētē, un apzināt labāko praksi, kā arī izstrādāt praktiskus padomus atļauju izsniegšanai un muitas pārbaudēm, darbu sekmīgi pabeidza 2020. gadā un iesniedza ziņojumu un norādījumu dokumentus ar kultūras priekšmetiem saistīto muitas lietu ekspertu grupā.

Viens no darba grupas apskatītajiem jautājumiem bija jēdziena “izcelsme” definēšana, t. i., informācijas elementi, kas kompetentajai iestādei būtu jāpieprasa no pieteikuma iesniedzēja par eksportējamo objektu, lai pieņemtu lēmumu par atļaujas piešķiršanu. Šajā kontekstā grupa secināja, ka kultūras priekšmeta izcelsmi var definēt kā “to priekšmeta vēsturi un īpašumtiesības no tā atklāšanas vai radīšanas brīža līdz šodienai, pēc kurām tiek noteikts autentiskums un īpašumtiesības”.

4.2. Kultūras priekšmeta definīcija

Regulā nav definēts, kas ir kultūras priekšmets. Toties tās I pielikumā ir uzskaitītas 15 kultūras priekšmetu kategorijas, kas ietilpst tās piemērošanas jomā. Lielākajai daļai uzskaitīto kategoriju ir pievienotas vecuma un vērtības robežvērtības. Kopumā tiek uzskatīts, ka I pielikums nodrošina adekvātu regulējumu.

¹⁴ Eiropas Savienības Tiesā nav izskatītas ar to saistītas lietas, un tādēļ šiem diviem terminiem nav konkrētas definīcijas.

¹⁵ Šajā jautājumā nav bijusi EST judikatūra, taču nesen lieta nonāca Apvienotās Karalistes Augstākajā tiesā. Tiesa tika aicināta lemt par to, vai glezna ir “likumīgi” nosūtīta uz Apvienoto Karalisti no citas dalībvalsts (Itālijas) un līdz ar to, vai Anglijas Mākslas padome (*ACE*) bija kompetenta piešķirt prasītājam atļauju izvest to no Eiropas Savienība atbilstīgi Regulas 2. panta 2. punkta b) apakšpunktam. 2015. gadā *ACE* bija atteikusi izvešanas atļauju gleznas izvešanai no ES.

2018. gadā lietu pirmo reizi izskatīja tiesnese *Carr DBE*, kura atbalstīja *ACE* atteikumu un konstatēja, ka:

i) jēdziens “likumīgs” ir “jāvērtē, atsaucoties uz nosūtīšanas dalībvalsts, šajā gadījumā — Itālijas, tiesību aktiem,” ([64]), ņemot vērā ES koordinācijas noteikumu valodu, struktūru un mērķi ([57]–[63]);

(ii) šī Itālijas tiesību aktu prasība nav pretrunā ES tiesību aktiem par brīvu preču apriti, kuros atzīta ievērojama dalībvalstu rīcības brīvība savu nacionālo bagātību aizsardzībā ([87]–[94]).

<http://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/Admin/2018/1822.html>.

Tika dota atļauja lēmumu pārsūdzēt, un 2020. gadā Apelācijas tiesa lietu noraidīja:

https://www.blackstonechambers.com/documents/883/R_Simonis_v_Arts_Council_England.docx.

Pēc tam tika iesniegta prasība Augstākajā tiesā, bet arī tā tika noraidīta:

<http://www.supremecourt.uk/docs/permission-to-appeal-2021-01-2021-02.pdf> (sk. 3. lpp.).

Attiecībā uz precīza I pielikumā uzskaitīto kategoriju tvēruma izpratni šajā apspriešanas kārtā ir konstatēts, ka dalībvalstīm sagādā īpašas grūtības vienoti interpretēt atsevišķus kultūras priekšmetu veidus, piemēram:

- senās monētas;
- priekšmetu iekļaušana kolekcijā pretstatā atsevišķiem 13.b kategorijas eksemplāriem;
- liturģisko svētbilžu klasifikācija gleznu vai pieminekļu daļu kategorijā¹⁶;
- vai noteiktu priekšmetu veidu uzskaitījums 15.a kategorijā ir pilnīgs vai orientējošs;
- noteiktai kategorijai atbilstoša tarifa klasifikācija (KN kods).

Komisijas dienesti ir konsekventi veicinājuši dialogu un viedokļu apmaiņu starp dalībvalstīm par šiem jautājumiem, tostarp projekta grupā “Kategoriju interpretācija”, kuru veidoja dalībvalstu pārstāvji (2013.–2017. g.) un kuras uzdevums bija apkopot dominējošos viedokļus par kā to, kā saprast dažādas kultūras priekšmetu kategorijas, un ir apzinājuši galvenās atšķirības starp dalībvalstīm iepriekšminētajos jautājumos.

Jānorāda arī, ka, jo īpaši attiecībā uz liturģisko svētbilžu klasifikāciju, gaidāms, ka jaunajā Regulā (ES) Nr. 2019/880 par kultūras priekšmetu importu sniegtie precizējumi sakārtots šo jautājumu (liturģiskās svētbildes un statujas ir reliģisku pieminekļu daļas).

Attiecībā uz noteiktai kultūras priekšmetu kategorijai atbilstošu tarifa klasifikāciju, šķiet, pastāv divu veidu problēmas.

Pirmā attiecas uz kultūras priekšmetiem, kas klasificēti ES kombinētās nomenklatūras 97. nodaļā. Minētajā nodaļā ir ļoti maz apakšnodaļu un vienā tarifa pozīcijā apvienotas vairākas atšķirīgas kultūras priekšmetu kategorijas. Tādēļ ir sarežģīti katrā atsevišķā gadījumā noteikt piemērojamo tarifa kodu un tādējādi — kategoriju, kurā kultūras priekšmets būtu jāklasificē atbilstoši regulas mērķiem, un/vai tarifa klasifikāciju, ar kuru tas jādeklarē muitā. Pasaules Muitas organizācija (PMO), kas atbild par tarifu nomenklatūru starptautiskā līmenī, nesen ir paziņojusi par nodomu 97. nodaļai izveidot vairāk apakšnodaļu, un tas, cerams, atrisinās šo problēmu.

Vēl viena problēma izriet no periodiskiem grozījumiem starptautiskā līmenī preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizētajā sistēmā (“HS”), uz kuru ir balstīta ES kombinētā nomenklatūra. Kopš 1993. gadā regula stājas spēkā, ir bijuši daudzi secīgi HS grozījumi, kā rezultātā daži tarifa kodi, kas uzskaitīti regulas I pielikumā, pa šo laiku ir mainīti, un dažreiz ir sarežģīti, vadoties tikai pēc minētajā pielikumā sniegtā kategorijas apraksta, atrast konkrētajai kultūras priekšmetu kategorijai atbilstošu kodu.

Attiecībā uz kategoriju interpretācijas pamatnostādņu izstrādi — pat ja dalībvalstis par šādām pamatnostādnēm būtu vienojušās (kas ne vienmēr tā ir bijis) —, tās joprojām nebūtu juridiski saistošas un tāpēc nevarētu nodrošināt juridisko noteiktību ieinteresētajām personām. Tikai Eiropas Savienības Tiesa var interpretēt ES tiesību aktus, un, kā minēts iepriekš, Tiesai līdz šim nav bijusi iespēja lemt par kādu no šiem jautājumiem. Tomēr, kā norāda dalībvalstis, lielais darba apjoms, ko veikusi projekta grupa “Kategoriju interpretācija”, tik un tā varētu būt noderīgs, piem., tās analīzi un secinājumus varētu ņemt vērā turpmākajā regulas un tās I pielikuma pārskatīšanā.

¹⁶ Galvenā praktiskā atšķirība ir tā, ka gleznu (3. kategorija) vērtības robežvērtība ir 150 000 eiro, bet pieminekļu daļām (2. kategorija) ir nepieciešama izvešanas atļauja neatkarīgi no to tirgus vērtības. Tomēr jānorāda arī, ka, jo īpaši attiecībā uz liturģisko svētbilžu klasifikāciju, gaidāms, ka jaunajā Regulā (ES) Nr. 2019/880 par kultūras priekšmetu importu sniegtie precizējumi sakārtos šo jautājumu (liturģiskās svētbildes un statujas ir reliģisku pieminekļu daļas).

4.3. Vecuma robežvērtības

Regulā noteiktās **vecuma robežvērtības** dažām kultūras priekšmetu kategorijām lielākā daļa dalībvalstu uzskata par pietiekamām.

Dažas dalībvalstis uzskata, ka vecuma robežvērtības ir par augstu, lai aptvertu un aizsargātu visus objektus, kas to teritorijā ir atzīti par “nacionālām bagātībām”. No otras puses, dažas citas dalībvalstis uzskata, ka vecuma robežvērtības ir par zemu, jo īpaši kategorijām bez vērtības robežvērtības (piem., arhīviem, rokrakstiem), ko muitas un kompetentās iestādes varētu uzskatīt par lielu skaitu sērijveidā ražotu, mūsdienīgu priekšmetu, kas, lai gan tehniski ietilpst regulas piemērošanas jomā un kam tāpēc ir jāsaņem atļauja, tomēr netiktu atzīti par “nozīmīgiem arheoloģijai, aizvēsturei, vēsturei, literatūrai, mākslai vai zinātnei”¹⁷.

Tā kā regulā nav kultūras priekšmetu definīcijas, piemēram, tādas, kāda sniegta 1970. gada *UNESCO* konvencijas 1. pantā, jebkurš priekšmets, kas atbilst tehniskajiem vecuma un/vai vērtības kritērijiem, neatkarīgi no tā, vai tam ir faktiskā kultūras vērtība, var tikt ietverts regulas piemērošanas jomā un, lai to likumīgi izvestu no Savienības teritorijas, ir jābūt izsniegtai izvešanas atļaujai.

4.4. Finanšu robežvērtības

Kultūras priekšmetu **vērtības robežvērtības**, kas noteiktas regulas I pielikuma B punktā, ievērojams skaits dalībvalstu uzskata par diezgan augstām, savukārt neliela daļa dalībvalstu uzskata, ka tās būtu vēl jāpaaugstina.

Viena dalībvalsts, iestājoties par I pielikuma B punktā norādīto vērtības robežvērtību palielināšanu, norādījusi, ka minimālās vērtības nav pārskatītas kopš sākotnējās regulas pieņemšanas (izņemot atsevišķas finanšu robežvērtības pievienošanu darbiem akvareļā, guašas un pasteļa tehnikā 1996. gadā), un ierosināja tās pārskatīt, pamatojoties uz 10. panta 2. punkta 2. apakšpunktu, lai ņemtu vērā inflāciju.

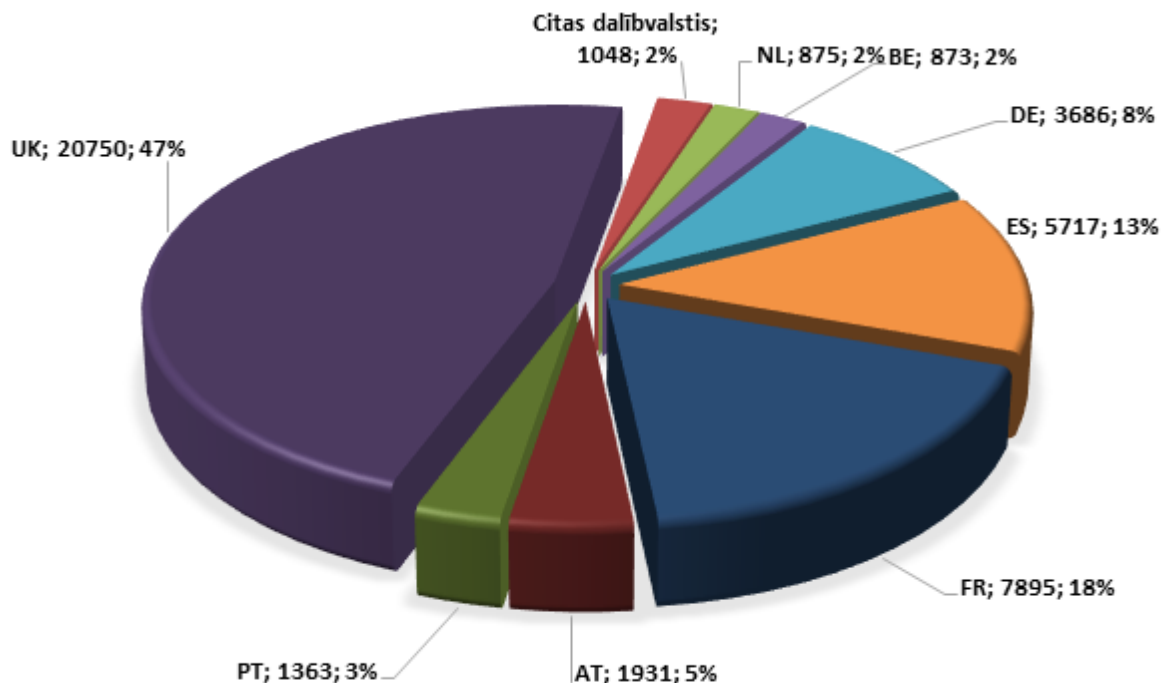
Citas dalībvalstis, iestājoties par vērtības robežvērtību samazināšanu, ieteikušas izmantot korekcijas mehānismu, lai ņemtu vērā monetārās svārstības, un “valsts koeficientu”, lai ņemtu vērā atšķirības starp pārdošanas cenām dalībvalstu mākslas tirgos. Kā norādījusi viena no šīm dalībvalstīm, daudzi priekšmeti, kas tiek izstādīti un pieder pie pastāvīgajām kolekcijām to muzejos, neietilpst regulas piemērošanas jomā tikai tās augstās vērtības robežvērtības dēļ, lai gan attiecīgie priekšmeti ir skaidri atzīti par nacionālām mākslas, vēstures un kultūras bagātībām.

4.5. Standarta izvešanas atļauju rādītāji

Dalībvalstu izsniegto standarta atļauju skaits no 2018. līdz 2020. gadam bija 44 138 (rādītājus pa gadiem skatīt arī pielikuma 1. tabulā).

No 2018. līdz 2020. gadam dalībvalstu izsniegtās standarta atļaujas

¹⁷ Kultūras vērtību (īpašuma) definīcija 1970. gada *UNESCO* konvencijas 1. pantā.

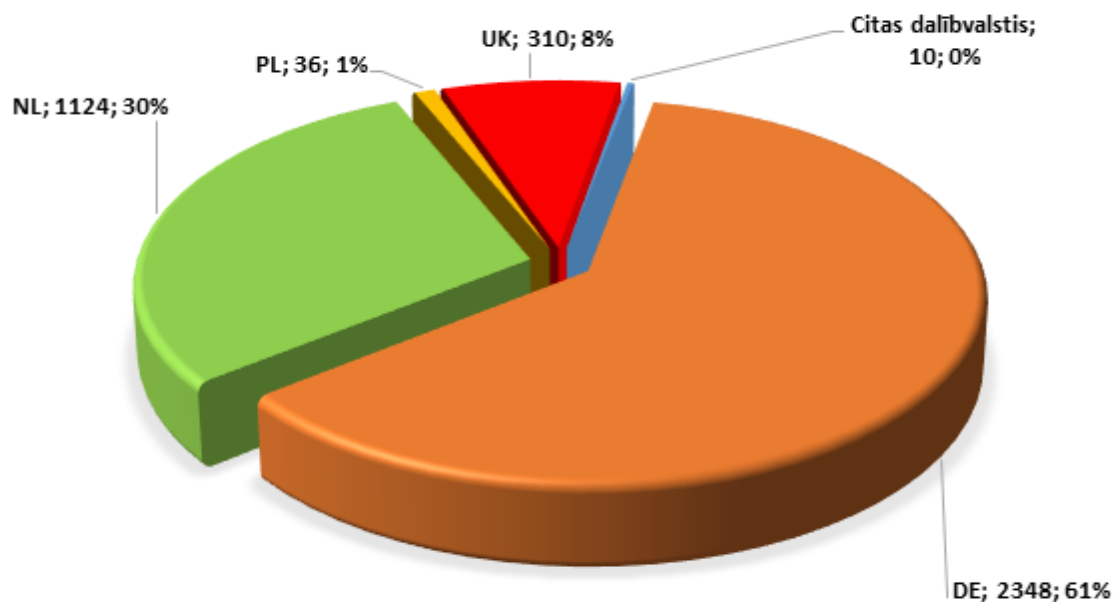
Galvenās kategorijas, par kurām pārskata periodā tika saņemti atļaujas izsniegšanas pieteikumi, bija šādas (dilstošā secībā): mākslas darbi (gleznas, mozaīkas, darbi akvareļa un guašas tehnikā, gravīras, skulptūras), arheoloģiski priekšmeti (pārsvarā pagaidu izvešana uz izstādēm); inkunābulas, rokraksti un ģeogrāfijas kartes; priekšmeti ar numismātisku nozīmi (vērtību) (monētas), kam seko dažādi 15. kategorijā iekļauti antikvārie priekšmeti, piemēram, rotaslietas, mūzikas instrumenti, mēbeles, pulksteņi, ieroči, rotaļlietas, paklāji utt. (galvenokārt pastāvīgai izvešanai). Vairākas dalībvalstis ziņojušas par ievērojamu eksporta apjoma kritumu atsevišķās kategorijās (piem., gleznas) 2020. gadā, ko tās skaidro ar Covid-19 pandēmiju. Tomēr, kā norāda dalībvalstis, tajā pašā laikā tika novērots ievērojams valstu ("brīvas aprites") atļauju skaita pieaugums, kas liecina, ka Savienības tirgū pieaudzis pieprasījums.

4.6. Īpašās un vispārējās atklātās atļaujas

Īpašās atklātās atļaujas var izsniegt īpašiem kultūras priekšmetiem, ko **regulāri uz laiku izved privātpersona** (Īstenošanas regulas 10. pants). No 2018. līdz 2020. gadam izsniegto īpašo atklāto atļauju skaits bija 3828 (rādītājus pa gadiem sk. arī pielikuma 2. tabulā). Apmēram puse dalībvalstu ziņojušas, ka neizsniedz šāda veida atļaujas. Dalībvalstis, kas izsniedz īpašās atklātās atļaujas, to dara galvenokārt attiecībā uz mūzikas instrumentiem, ko izved mākslinieciskiem izpildījumiem, vai attiecībā uz antīkajiem transportlīdzekļiem, kurus izved uz izstādēm.

Izņemot divas dalībvalstis, visas pārējās dalībvalsti pārskata periodā ir izsniegušas samērā nedaudz šādu atļauju.

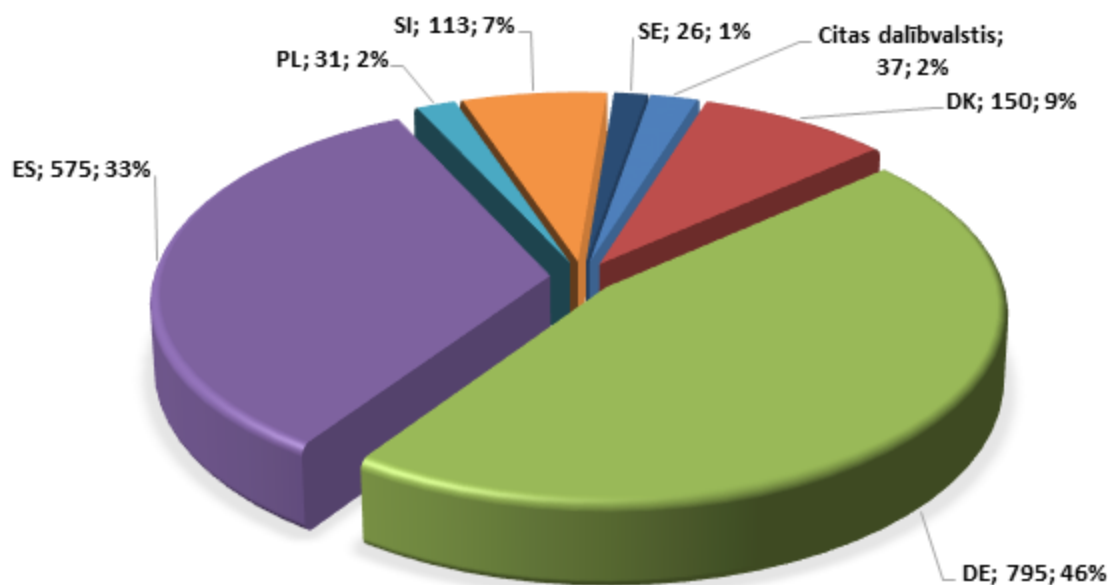
Dalībvalstu izsniegtās īpašās atklātās atļaujas, kas bijušas apgrozībā no 2018. līdz 2020. gadam

Īstenošanas regulā noteiktais īpašo atklāto atļauju maksimālais derīguma termiņš ir pieci gadi. Lielākā daļa dalībvalstu, kas izsniedz šādas atļaujas, piemēro šo termiņu; tomēr pastāv daži izņēmumi, kad maksimālais derīguma termiņš nav noteikts vai ir īsāks (1–3 gadi). Derīguma termiņa laikā ir atļauta attiecīgo priekšmetu atkārtota izvešana.

Vispārējās atklātās atļaujas (Īstenošanas regulas 13. pants) ļauj **muzejiem un tamlīdzīgām iestādēm** regulāri uz laiku izvest kultūras priekšmetus. No 2018. līdz 2020. gadam tika izsniegtas 1727 vispārējās atklātās atļaujas (rādītājus pa gadiem sk. arī pielikuma 3. tabulā). Arī šādu atļauju maksimālais derīguma termiņš ir pieci gadi. Lielākā daļa dalībvalstu, kas izsniedz šādas atļaujas, piemēro īsāku termiņu. Termiņa ilgums parasti ir atkarīgs no apdrošināšanas seguma vai aizdevuma vai izstādes vajadzībām.

Dalībvalstu izsniegtās vispārējās atklātās atļaujas, kas bijušas apgrozībā no 2018. līdz 2020. gadam

4.7. Atbrīvojums no izvešanas atļaujas prasības

Šis atbrīvojums, pamatojoties uz regulas 2. panta 2. punktu, ļauj dalībvalstīm nepieprasīt izvešanas atļauju attiecībā uz 1. kategorijas 1. un 2. ievilkuma priekšmetiem, ja tiek uzskatīts, ka šādiem priekšmetiem ir ierobežota arheoloģiska vai zinātniska nozīme.

Iepriekšējos pārskata periodos tikai viena dalībvalsts bija ziņojusi, ka ir izmantojusi šo noteikumu. Tomēr pašreizējā pārskata periodā divas citas dalībvalstis ziņojušas, ka ir atbrīvojušas no izvešanas atļaujas prasības ierobežotas nozīmes arheoloģiskos priekšmetus. Šķiet, ka kritērijs, ko izmanto, lai noteiktu “ierobežotu nozīmi”, ir balstīts uz priekšmetu veidu, konkrētāk, vai tie ir priekšmeti, kas pagātnē ir ražoti lielā skaitā un ir gandrīz identiski (piem., senās monētas), vai arī tie ir priekšmeti, kas ir bijuši “redzami” daudzus gadus un tāpēc tos vairs nevar uzskatīt par tādiem kas “*nāk tieši no izrakumiem*”.

4.8. Atļaujas pieteikuma noraidīšanas iemesli

Tāpat kā iepriekšējos pārskata periodos, gadījumi, kad tiek noraidīts izvešanas atļaujas pieteikums, ir diezgan reti. Izņemot Apvienoto Karalisti, kas pārstāv divas trešdaļas no ES mākslas tirgus un ir ziņojusi par 14 noraidījumiem, lielākā daļa pārējo dalībvalstu pārskata periodā ir noraidījušas vidēji mazāk nekā vienu pieteikumu gadā. Vairākas dalībvalstis ziņo, ka tās pārskata periodā nav noraidījušas nevienu pieteikumu, un divas dalībvalstis pat ziņo, ka tās nekad nav noraidījušas atļaujas pieteikumu.

Attiecībā uz pieteikumu noraidīšanas iemesliem, izņemot priekšmeta norādīšanu tāpēc, ka tas ir nacionālā bagātība, kuras izvešana ir aizliegta, biežāk tiek norādīts, ka uzņēmējs nav iesniedzis pieteikumu pareizās dalībvalsts kompetentajai iestādei; ka pieteikuma iesniedzējs ir atteicies vai cita iemesla dēļ nav sniedzis pieprasīto likumīgās izcelsmes informāciju; ka

priekšmets ir viltojums; ka priekšmets neietilpst regulas piemērošanas jomā vai ka pieteikuma iesniedzējs nav ieguvis nepieciešamo valsts brīvas aprites atļauju.

Attiecībā uz pēdējo noraidījuma pamatojumu dažu dalībvalstu tiesību akti nosaka, ka papildus ES izvešanas atļaujai eksportētājam ir jāsaņem arī valsts “brīvas aprites” atļauja, kas atļauj kultūras priekšmeta izvešanu no valsts teritorijas. Dažu dalībvalstu tiesību aktos, kas paredz valsts “brīvas aprites” atļauju, ES izvešanas atļauja ir jāpieprasa vai nu vienlaikus ar to, vai noteiktā laika periodā pēc valsts “brīvas aprites” atļaujas izsniegšanas, t. i., valsts atļaujas iegūšana ir priekšnosacījums un pamats ES izvešanas atļaujas piešķiršanai.

4.9. Jautājumi par atļaujām

Fotogrāfijas. Fotogrāfiju iekļaušana atļaujas pieteikumā ir ļoti svarīgs elements, jo tā ļauj muitai identificēt priekšmetu, pārbaudot izvešanas atļauju. Visas dalībvalstis pieprasa fotogrāfijas, kad runa ir par pastāvīgu izvešanu, īpašu uzmanību pievēršot to kolekciju izvešanai, uz kurām attiecas viena atļauja. Dažas dalībvalstis pieļauj atsevišķus izņēmumus attiecībā uz tādu priekšmetu pagaidu izvešanu, kam ir maza vērtība/nozīme (piem., grāmatu kolekcijas vai priekšmeti bez identificējama marķējuma).

Eksemplāra Nr. 3 iesniegšana atpakaļ. Īstenošanas regulas 5. pantā paredzēts, ka izvešanas muitas iestādei izvešanas atļaujas veidlapas eksemplārs Nr. 3¹⁸ ir jāiesniedz atpakaļ kompetentajai izdevējiestādei, lai apstiprinātu, ka izvešana patiešām ir notikusi un atļauja ir izmantota. Tomēr dalībvalstis ziņo, ka tas ne vienmēr tiek darīts.

Tikai divas dalībvalstis, kuras ir izstrādājušas un izmanto elektronisku sistēmu izvešanas atļauju izsniegšanai, var pārbaudīt, vai visas atļaujas ir izmantotas, jo to sistēma ir savienota ar muitu. Taču pat šādos gadījumos pārbaudīt ir sarežģīti, ja kultūras priekšmeti tiek izvesti no Savienības caur citas dalībvalsts teritoriju. Kopumā par ideālu šīs problēmas risinājumu dalībvalstis uzskata tādas centralizētas e-licencēšanas sistēmas izmantošanu, kam ir saskarne ar muitas IT sistēmām, piemēram tādu, kas pašlaik tiek izstrādāta importa regulas vajadzībām.

4.10. Atļauju atcelšana vai atsaukšana

Apmēram pusē dalībvalstu ir tiesību akti, kas paredz atļauju atsaukšanu vai atcelšanu pēc to izsniegšanas vai nu ar īpašiem noteikumiem, kas attiecas uz kultūras priekšmetiem, vai ar vispārējiem administratīvo tiesību aktiem, kuros aicināts atcelt administratīvo aktu, ja tas pamatots ar maldinošu vai nepatiesu informāciju. Pārskata periodā tikai viena dalībvalsts ir atsaukusi izvešanas atļauju (vienu). Cita dalībvalsts ziņo, ka ir atsaukusi 13 valsts “brīvas aprites” atļaujas, kas šajā dalībvalstī ir priekšnosacījums ES izvešanas atļaujas piešķiršanai.

4.11. Elektronisko sistēmu / datu bāzu izmantošana

Kā minēts iepriekš (sk. 3.1. punktu), Komisijas dienesti pašlaik izstrādā centralizētu elektronisku sistēmu formalitāšu kārtīšanai un administratīvai sadarbībai Regulas 2019/880 kontekstā, tā saukto “KPI sistēmu” kultūras priekšmetu importam. Tā kā paredzams, ka šī sistēma atviegos kontroli un palīdzēs cīnīties pret nelegālu tirdzniecību ar kultūras priekšmetiem, kuru izcelsme ir trešās valstīs, tika uzskatīts par lietderīgu pielikt tādas pašas pūles un nodrošināt vienlīdzīgu aizsardzību Eiropas izcelsmes kultūras priekšmetiem. Tāpēc

¹⁸ Veidlapa sastāv no trīs eksemplāriem: eksemplārs Nr. 1 ietver pieteikumu, eksemplārs Nr. 2 ir paredzēts atļaujas īpašniekam un eksemplārs Nr. 3 ir jāiesniedz atpakaļ izdevējiestādei, kad kultūras priekšmets ir izvests ārpus Savienības teritorijas.

Komisijas dienesti uzņēmās izveidot KPI sistēmu tādā veidā, lai nākotnē, atbilstoši pielāgotu, to varētu izmantot arī Savienības izvešanas atļauju sistēmas vajadzībām.

Arvien vairāk dalībvalstu ir digitalizējušas vai pašlaik digitalizē savu izvešanas atļauju sistēmu. Konkrētās dalībvalstīs pieteikumu var aizpildīt un iesniegt elektroniski (piem., aizpildot rediģējamu PDF datni tiešsaistē), bet pēc tam pašu izvešanas atļauju paraksta un izsniedz joprojām notiek uz papīra. Tas ir saistīts ar īstenošanas akta noteikumiem, kas prasa papīra atļaujas izmantošanu.

Šajā kontekstā jānorāda arī tas, ka vairāku dalībvalstu tiesību akti pašlaik paredz pilsoņiem tiesības iesniegt pieteikumus valsts iestādēm digitālā formātā tiešsaistē. Tas attiecas uz visu veidu pieteikumiem — ne tikai uz tiem, kas saistīti ar kultūras priekšmetu izvešanu, — un rada attiecīgu pienākumu iestādēm izstrādāt atbilstošas IT platformas un sistēmas, lai digitalizētu savas procedūras un varētu saņemt elektroniskus pieteikumus no pilsoņiem, kas tos iesniedz. Tādējādi vairākas dalībvalstis ir izstrādājušas šādas valsts elektroniskās sistēmas, lai apstrādātu gan Savienības izvešanas atļaujas, gan valsts brīvas aprites atļaujas, t. i., atļaujas kultūras priekšmetu aprītei Savienībā.

Digitālai ES izvešanas atļauju sistēmai ir daudz acīmredzamu priekšrocību, proti, labāka sadarbība un saziņa starp kompetentajām muitas un kultūras iestādēm valsts un arī Savienības līmenī; labāka atļauju izmantošanas uzraudzība, jo īpaši tad, ja izvešanas muitas iestāde atrodas citā dalībvalstī, nevis tajā, kas izsniegusi atļauju; saskarne ar muitas IT sistēmām Eiropas Savienības vienloga vidē muitas jomā; tirdzniecības atvieglošana eksportētājiem; lielāka vienveidība regulas īstenošanā; ātrāka formalitāšu kārtošana bezpapīru vidē un efektīva viltojumu novēršana — tās ir tikai dažas no priekšrocībām, tāpēc lielākā daļa dalībvalstu stingri atbalsta digitalizāciju. Tomēr divas dalībvalstis ir paudušas zināmas bažas par tāda paša veida centralizētas elektroniskās sistēmas izmantošanu, kāda pašlaik tiek izstrādāta importa vajadzībām.

Konkrēti, attiecīgās dalībvalstis ir norādījušas, ka valsts sistēmas vai datu bāzes, ko tās pašlaik izmanto, ir pielāgotas to specifikai, jo īpaši, ja to tiesību aktos ir paredzētas valsts atļaujas, kas jāiegūst papildus Savienības izvešanas atļaujai, vai ja valsts atļauja ir priekšnosacījums Savienības izvešanas atļaujas izsniegšanai. Turklāt, ņemot vērā veiktos ieguldījumus, varētu nebūt produktīvi pilnībā likvidēt valstu sistēmas, lai aizstātu tās ar centralizētu ES sistēmu.

Šā iemesla dēļ Komisijas dienesti ir sākuši priekšizpēti, kurā starp citiem digitalizācijas aspektiem analizēs un pārbaudīs, vai ir ekonomiski pamatoti izstrādāt tādu KPI sistēmas “hibrīda” paplašinājumu eksporta vajadzībām, kas centralizētu funkcionalitātes, kuras nodrošina digitalizācijas priekšrocības, vienlaikus atstājot citus elementus, ko labāk organizēt ar valsts sistēmām dalībvalstu līmenī (ar saskarnes iespēju).

Izvešanas atļauju sistēmas digitalizācijai būs nepieciešami grozījumi regulas īstenošanas noteikumos (Regula (ES) 1081/2012). Tam pašam instrumentam būtu arī jānosaka saikne starp izvešanas un ieviešanas atļaujām, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un izvairītos no dokumentācijas prasību dublēšanās¹⁹.

¹⁹ Faktiski divās dalībvalstīs valsts ieviešanas atļaujas vai sertifikātus var piešķirt pēc pieprasījuma (pagaidu ieviešanai), tāpēc kultūras priekšmetu importētāji būtu atbrīvoti no pienākuma saņemt un uzrādīt muitā ES izvešanas atļauju, ja attiecīgie priekšmeti tiek atgriezti atpakaļ izcelsmes valstī, kas ir trešā valsts.

4.12. Materiālie resursi un cilvēkresursi

Lielākajai daļai dalībvalstu pārskata periodā bija stabils personāla un resursu daudzums, kas nepieciešams regulas īstenošanai. Trīs dalībvalstīs cilvēkresursi ir palielinājušies, reaģējot uz pieaugošajām politikas un administratīvajām vajadzībām, un divās citās dalībvalstīs vajadzības ir palielinājušās, taču tās vēl nav pieņēmušas darbā nepieciešamos resursus (viena no šīm dalībvalstīm par iemeslu tam, kāpēc kavējas ar papildu darbinieku pieņemšanu, minēja Covid-19 pandēmiju). Trīs dalībvalstis ziņojušas, ka to vajadzības ir samazinājušās mazāka izvešanas atļauju skaita dēļ (par samazinājuma cēloni atkal minot Covid-19).

5. SECINĀJUMI UN NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI

Pamatojoties uz atsauksmēm, kas saņemtas no dalībvalstīm par 2018.–2020. gada pārskata periodu, šī regula, šķiet, labi sasniedz savus mērķus un tiek uzskatīta par ļoti svarīgu juridisku instrumentu cīņā pret nelegālu tirdzniecību ar kultūras priekšmetiem.

Tāpat kā iepriekšējos ziņojumos, administratīvā sadarbība un saziņa starp iestādēm, kas ir atbildīgas par regulas piemērošanu visā Savienībā, ir atzīta par vienu no galvenajiem aspektiem, kurā regulas īstenošanu var uzlabot.

Par iespējamiem šķēršļiem regulas vienveidīgai īstenošanai ir atzītas arī atšķirības dažu regulas noteikumu izpratnē, jo īpaši tas sakāms par kultūras preču kategoriju tvērumu un svarīgo terminu, kas nosaka [kur priekšmeti] “*pastāvīgi atrodas*” un tādējādi nosaka, kura dalībvalsts ir kompetenta izsniegt izvešanas atļauju.

Vairākas dalībvalstis arī norāda, ka vērtību robežvērtības nav optimāli pielāgotas vietējām cenām un tirgiem un, tā kā tās ir par augstu, no regulas piemērošanas jomas un piedāvātās aizsardzības izslēdz daudzus kultūras priekšmetus, kas saskaņā ar šo dalībvalstu tiesību aktiem ir atzīti par nacionālajām bagātībām.

Visbeidzot, dalībvalstis apstiprina vēlmi pāriet no sistēmas, kurā izvešanas atļaujas izsniedz uz papīra, uz elektronisku bezpapīru sistēmu. Tās uzskata, ka izvešanas atļauju digitalizācija atvieglos formalitāšu kārtošānu uzņēmējiem; paātrinās pieteikumu izskatīšanu; uzlabos izcelsmes pārbaudi, ko veic kompetentās iestādes, un uzlabos muitas kontroles efektivitāti un lietderību.

6. PIELIKUMI

1. tabula. Dalībvalstu izsniegtās standarta atļaujas

Dalībvalsts	Gads			2018–2020	Daļa no kopējā skaita %
	2018	2019	2020		
BE	340	352	181	873	1,98 %
BG	0	1	0	1	0,00 %
CZ	12	96	2	110	0,25 %
DK	59	61	24	144	0,33 %
DE	1368	1387	931	3686	8,35 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	16	17	11	44	0,10 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	1694	1838	2185	5717	12,95 %
FR	3064	2990	1841	7895	17,89 %
HR	19	9	14	42	0,10 %
IT (1)	67	99	87	253	0,57 %
CY	2	5	2	9	0,02 %
LV	0	1	0	1	0,00 %
LT (2)					0,00 %
LU	6	3	1	10	0,02 %
HU	4	9	1	14	0,03 %
MT	0	19	7	26	0,06 %
NL	368	289	218	875	1,98 %
AT	858	702	371	1931	4,37 %
PL	58	9	2	69	0,16 %
PT	385	396	582	1363	3,09 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	16	16	20	52	0,12 %
SK	11	12	5	28	0,06 %
FI	7	1	0	8	0,02 %
SE	134	70	33	237	0,54 %
UK	8351	8177	4222	20 750	47,01 %
Kopā	16 839	16 559	10 740	44 138	100,00 %

(1)

2018	2019	2020
Pastāvīgās izvešanas atļaujas 64 Pagaidu izvešanas atļaujas 3	Pastāvīgās izvešanas atļaujas 94 Pagaidu izvešanas atļaujas 5	Pastāvīgās izvešanas atļaujas 85 Pagaidu izvešanas atļaujas 2

(2) Statistikas dati nav pieejami.

2. tabula. Apgrozībā esošās īpašās atklātās atļaujas

Dalībvalsts	Gads			2018–2020	Daļa no kopējā skaita %
	2018	2019	2020		
BE	0	0	0	0	0,00 %
BG	0	0	0	0	0,00 %
CZ	0	0	0	0	0,00 %
DK	0	0	0	0	0,00 %
DE	555	965	828	2348	61,34 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	0	0	0	0	0,00 %
FR	4	1	2	7	0,18 %
HR	0	0	1	1	0,03 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)				0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	0	0	0	0	0,00 %
MT	0	0	0	0	0,00 %
NL	336	394	394	1124	29,36 %
AT	0	0	1	1	0,03 %
PL	6	15	15	36	0,94 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	0	0	1	1	0,03 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	-	-	-	0	0,00 %
SE	0	0	0	0	0,00 %
UK	146	142	22	310	8,10 %
Kopā	1047	1517	1264	3828	100,00 %

(1) Statistikas dati nav pieejami.

3. tabula. Apgrozībā esošās vispārējās atklātās atļaujas

Dalībvalsts	Gads			2018–2020	Daļa no kopējā skaita %
	2018	2019	2020		
BE	0	0	0	0	0,00 %
BG	4	1	0	5	0,29 %
CZ	0	0	0	0	0,00 %
DK	50	50	50	150	8,69 %
DE	228	286	281	795	46,03 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	2	10	2	14	0,81 %
ES	233	252	90	575	33,29 %
FR	0	0	0	0	0,00 %
HR	3	0	0	3	0,17 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)	0	0	0	0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	14	1	0	15	0,87 %
MT	0	0	0	0	0,00 %
NL	0	0	0	0	0,00 %
AT	0	0	0	0	0,00 %
PL	12	11	8	31	1,80 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	38	38	37	113	6,54 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	0	0	0	0	0,00 %
SE	9	9	8	26	1,51 %
UK	0	0	0	0	0,00 %
Kopā	593	658	476	1727	100,00 %

(1) Statistikas dati nav pieejami.

4. tabula. Atteiktie standarta atļauju pieteikumi

Dalībvalsts	Gads			2018–2020	Daļa no kopējā skaita %
	2018	2019	2020		
BE	0	2	0	2	0,46 %
BG	0	0	0	0	0,00 %
CZ	2	1	0	3	0,69 %
DK	0	0	0	0	0,00 %
DE	0	0	0	0	0,00 %
EE	0	0	0	0	0,00 %
IE	0	0	0	0	0,00 %
EL	0	0	0	0	0,00 %
ES	82	72	116	270	61,93 %
FR	0	0	0	0	0,00 %
HR	0	0	0	0	0,00 %
IT	0	0	0	0	0,00 %
CY	0	0	0	0	0,00 %
LV	0	0	0	0	0,00 %
LT (1)				0	0,00 %
LU	0	0	0	0	0,00 %
HU	50	41	42	133	30,50 %
MT	2	0	2	4	0,92 %
NL	0	0	1	1	0,23 %
AT	1	1	3	5	1,15 %
PL	0	0	0	0	0,00 %
PT	0	0	0	0	0,00 %
RO	0	0	0	0	0,00 %
SI	0	1	1	2	0,46 %
SK	0	0	0	0	0,00 %
FI	0	0	0	0	0,00 %
SE	0	0	0	0	0,00 %
UK	7	7	2	16	3,67 %
Kopā	144	125	167	436	100,00 %

(1) Statistikas dati nav pieejami.

5. tabula. Pārkāpumu/neatbilstību skaits

Gads	To DV skaits, kurās veikta konfiskācija	Kopējais pārkāpumu skaits
2018 (1)	12	117
2019 (2)	12	84
2020 (2)	8	52
Kopā		253

(1) Viena dalībvalsts nav sniegusi datus.

(2) Divas dalībvalstis nav sniegusi datus.